

[Elsø Gregersen.]

fald faldet helt væk, men i lovforslaget har man ikke taget den naturlige konsekvens heraf og opgivet bevillingssystemet. Man har blot erstattet den tidligere begrundelse med en ny, nemlig med faren for, at der måske kunne komme en tiltagende udenlandsk indflydelse på biografdriften her i landet.

Denne begrundelse synes unægtelig meget søgt, rent ud sagt, den er åbenlyst uholdbar. Hvorledes ville man kunne forestille sig, at en udenlandsk koncert skulle kunne tvinge folk til at gå i biografen her i landet, selv om den skaffede sig indflydelse på en række biografer? Spiller biografen efter koncertens ønske et stykke, som publikum ikke er interesseret i, turde det være helt sikkert, at folk simpelt hen bliver borte.

Den virkelige grund til opretholdelse af bevillingssystemet i lovforslaget turde derfor være den udtalte modvilje i visse politiske partier mod, at staten nogen sinde opgiver en kontrolforanstaltning, der først er indført. Tværtimod vil man meget hellere udvide statens magt, og når man ser nærmere efter, opdager man da også, at der tilstræbes en udvidelse af bevillingssystemet. Forslaget drejer sig ganske vist efter forslaget titel om en lov om biografer, og i kapitel 1 står der også i overskriften „biografbevillinger“, men hvis man derefter læser den første sætning i § 1, d. v. s. lovens vigtigste, har den ikke som endnu forslaget fra 1950 biografdrift til genstand, men lyder tværtimod på, at offentlig forevisning af film kun må ske i henhold til bevilling. Lovforslaget omfatter således efter sin ordlyd væsentlig mere end tidligere, og det kan ikke her være en særlig betryggelse, at man så i stk. 2 i § 1 har indføjet en bestemmelse om, at ministeren kan bestemme, at visse kategorier af filmsforevisning kan finde sted uden bevilling. Det er en alt for stor magt, der her gives ministeren for kulturelle anliggender, og det vel at mærke på et farligt område. Der er nok til dels med denne bestemmelse tænkt på de rejsende biografer, hvis problemer jeg dog ikke her skal gå nærmere ind på, da disse biografer ikke spiller nogen nævneværdig rolle, og deres betydning tilmed er aftagende på grund af de forbedrede samfærdselsmidler og fjernsynet.

Derimod er der navnlig to andre områder,

hvor det er meget uheldigt, hvis der ikke findes faste og klare bestemmelser. Det ene er afholdelse af foredrag med filmsforevisning. Det er her ganske forkasteligt, hvis det skal være afhængigt af et ministerielt skøn, om et sådant foredrag med filmsforevisning er tilladt. Det stilles i udsigt, at der skal udformes cirkulære om det, men den til enhver tid siddende minister kan jo uden folketingets indblanding udfærdige et nyt cirkulære. En sådan løs rammeordning er særlig urimelig, når man betænker, at grundloven ikke blot sikrer trykkefriheden, men tillige, at enhver skal være berettiget til også i skrift og tale at offentliggøre sine tanker. Det må da være forkert, at man så ad omveje indfører noget, som let kan komme til at virke som en faktisk censur. Når der ikke findes ganske klare og ved lov fastsatte retningslinjer for, hvilke foredrag der kan holdes uden bevilling, selv om de ledsages af filmsforevisning, er det klart, at der meget let kan øves et faktisk tryk på foredragsholderen.

Det kan ikke være rigtigt, at f. eks. politiske foreninger ikke skal have lov til at holde foredrag og lade dem ledsage af lysbilleder eller film, selv om man lader også andre end foreningens medlemmer få adgang. Det må være rigtigt, at de politiske foreninger frit kan virke også over for ikke-medlemmer, altså lave deres foredragsaftener med ledsagelse af film. Nu bliver det efter lovforslaget ganske overladt til ministerens forgodtbefindende, hvorledes de nærmere regler herom skal udformes.

Det andet punkt, som jeg i denne forbindelse gerne vil sige et par ord om, er spørgsmålet om forevisning af reklamefilm. Også her skulle det synes indlysende, at der i loven må fastsættes ganske bestemte regler, og at man ikke kan overlade det til skiftende ministre ved passende affattede cirkulærer at øve indflydelse på, i hvilket omfang en film kan fremvises, f. eks. på udstillinger eller i det pågældende firmas egne lokaler. Man vil ellers alt for ofte let kunne derhen, at der ved affattelsen af sådanne cirkulærer skeles til, om den ene eller den anden forevisningsform nu er mere fordelagtig f. eks. for Hovedstadens Brugsforening eller for den frie købmand. Der kan sagtens findes en minister, som synes bedst om HB, og som så måske stiller sådanne